

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل
دانشکده ی پزشکی
پایان نامه جهت اخذ درجه ی دکتری رشته ی پزشکی

عنوان

بررسی شیوع سرولوژیک آنتی بادی هپاتیت E در بین افراد ۶۹-۱ ساله ی اردبیل در سال ۱۳۹۷

اساتید راهنما:

دکتر شهرام حبیب زاده

دکتر فرهاد پورفرضی

استاد مشاور:

دکتر محمد مهرتک

نگارش:

سمانه زینالی

پاییز ۱۳۹۸

شماره پایان نامه:

۰۷۷۰

تشکر و قدردانی

سپاس خدای را که سخنوران، درستودن او بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن نتوانند. اکنون که باید آغازی بر یک پایان بنگارم، بر خود لازم می دانم که از اساتید راهنمای محترم جناب آقای دکتر شهرام حبیب زاده و جناب آقای دکتر فرهاد پورفرضی و استاد مشاور گرانقدر جناب آقای دکتر محمدمهرتک، به خاطر راهنمایی های ارزشمند نهایت تشکر و قدردانی را نمایم.

تقدیم

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیب ساخته تا در سایه‌ی درخت پر بار وجودشان بیاسایم و از ریشه‌ی آن‌ها شاخ و برگ گیرم. والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم چرا که این دو موجود مقدس پس از پروردگار، مایه‌ی هستی ام بوده‌اند، دستم را گرفتند و در این وادی پر از فراز و نشیب زندگی، چگونه راه رفتن را به من آموختند.

آموزگارانی که برایم زندگی و انسان بودن را معنا کردند.
حال این برگ سبزی است تحفه‌ی درویش تقدیم به آستان
آنان...

بررسی شیوع سرولوژیک آنتی بادی هپاتیت E در بین افراد ۱-۶۹ ساله ی اردبیل در سال ۱۳۹۷

چکیده

سابقه و هدف: هپاتیت E، پنجمین هپاتیت ویرال شناخته شده ی انسانی و احتمالاً شایعترین علت هپاتیت ویرال حاد در جهان می باشد اما با وجود اینکه یک علت مهم هپاتیت است و مطالعات گسترده ای در مورد آن انجام شده، ویروس هپاتیت E، تاکنون به خوبی شناخته نشده و در مورد مکانیسم گسترش و پاتوژنز آن اطلاعات اندکی در دست می باشد. با توجه به عدم وجود هیچ مطالعه ی قبلی از شیوع یا بروز هپاتیت E در اردبیل، بررسی شیوع سرولوژیک آنتی بادی HEV در شهر اردبیل، منطقی و مقرون به صرفه می باشد و نتیجه ی چنین پژوهشی میتواند در برنامه های آینده ی بهداشتی شهر اردبیل کارآمد باشد و به پیش بینی بروز موارد احتمالی اپیدمی هپاتیت گوارشی کمک نماید.

مواد و روش ها: حجم نمونه ۷۰۰ نفر بود که از جمعیت اردبیل بر اساس پرونده های موجود در مراکز بهداشتی درمانی به طور تصادفی انتخاب شدند. این تعداد در گروه های ده ساله ی سنی از ۱-۶۹ ساله و هر گروه ۱۰۰ نفر بودند. تعداد مردان و زنان در هر گروه به طور مساوی انتخاب شدند. این افراد به مرکز تحقیقات بیماریهای گوارش و کبد دعوت و پس از موافقت در مطالعه وارد گردیدند. از مراجعین نمونه خون برای بررسی سرولوژیک آنتی بادی توتال هپاتیت E به عمل آمد و در ضمن پرسشنامه ای تکمیل شد. نتایج سرولوژی و اطلاعات حاصل از پرسشنامه وارد نرم افزار SPSS ver24 شد و همگی به صورت توصیفی با استفاده از جداول توزیع فراوانی ارائه شدند.

یافته ها: تعداد ۷۰۰ نفر وارد مطالعه شدند که ۳۵۲ نفر (۵۰/۳ درصد) مرد و ۳۴۸ نفر (۴۹/۷ درصد) زن بودند. بازه ی سنی افراد بین ۱ تا ۶۹ سال بود که میانگین سنی ایشان ۳۴/۴۰ سال به دست آمد. نتایج سرولوژیک افراد مطالعه نشان داد که ۱۹/۳۰ درصد افراد (۱۳۵ نفر) دارای سرولوژی مثبت از نظر آنتی بادی هپاتیت E هستند. همچنین نشان داده شد که ارتباط معنی داری میان این شیوع و جنسیت افراد مورد مطالعه وجود ندارد. در مقایسه ی گروه های سنی و میزان ابتلا به هپاتیت E نشان داده شد که با افزایش سن، میزان مثبت شدن و شیوع آنتی بادی هپاتیت E میان افراد افزایش معنی داری داشته است.

نتیجه گیری: میزان شیوع سرولوژیک آنتی بادی هپاتیت E در بین افراد ۱-۶۹ ساله ی اردبیل ۱۹/۳۰ درصد به دست آمد که این یافته، با جنسیت افراد ارتباط معنی داری نداشت اما نشان داده شد که با افزایش سن افراد، میزان ابتلا به این عفونت افزایش معنی داری داشته است.

کلمات کلیدی: شیوع، هپاتیت E، سرولوژی، آنتی بادی

فهرست مطالب

۱	فصل اول: طرح تحقیق
۲	۱-۱-مقدمه
۲	۱-۲-بیان مسئله
۵	۱-۳-تعریف واژه ها
۶	۱-۴-اهداف
۶	۱-۴-۱-هدف کلی مطالعه
۶	۱-۴-۲-اهداف اختصاصی
۷	۱-۴-۳-سئوالات / فرضیات
۸	فصل دوم: پیشینه تحقیق
۹	۲-۱-مبانی نظری
۹	۲-۱-۱-علایم هپاتیت
۱۰	۲-۱-۲-آنزیم های کبدی
۱۱	۲-۱-۳-الگوی آزمایشات کبدی در هپاتیت ویرال
۱۱	۲-۱-۴-اهمیت ویروس هپاتیت E
۱۲	۲-۱-۵-ویرولوژی هپاتیت E
۱۳	۲-۱-۶-راه های انتقال ویروس هپاتیت E
۱۴	۲-۱-۷-تظاهرات بالینی بیماری هپاتیت E
۱۶	۲-۱-۸-روش های تشخیصی HEV
۱۸	۲-۲-بررسی متون
۲۲	فصل سوم: شیوه اجرای تحقیق
۲۳	۳-۱-نوع مطالعه
۲۳	۳-۲-جامعه مورد مطالعه

ز

۳-۳-۳-روش نمونه گیری ۲۳

۳-۴-روش گردآوری اطلاعات ۲۴

۳-۵-معیارهای ورود به مطالعه ۲۴

۳-۶-معیارهای خروج از مطالعه ۲۴

۳-۷-ملاحظات اخلاقی ۲۴

۳-۸-روش تجزیه و تحلیل داده ها ۲۵

۳-۹-جدول متغیرها ۲۶

فصل چهارم: نتایج ۲۷

۴-۱-آمار توصیفی و استنباطی ۲۸

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری ۳۸

۵-۱-بحث ۳۹

۵-۲-جمع بندی و نتیجه گیری ۴۳

۵-۳-محدودیت ها ۴۴

۵-۴-پیشنهادات ۴۵

منابع ۴۶

پیوست ها ۵۱

پیوست ۱: پرسشنامه برای افراد زیر ۱۲ سال ۵۱

پیوست ۲: پرسشنامه برای افراد بالای ۱۲ سال ۵۸

فهرست جداول

- جدول ۱-۴ توزیع فراوانی گروه‌های سنی جمعیت مورد مطالعه ۲۹
- جدول ۲-۴ توزیع فراوانی میزان تحصیلات جمعیت مورد مطالعه ۳۰
- جدول ۳-۴ توزیع فراوانی وزن و قد جمعیت مورد مطالعه ۳۱
- جدول ۴-۴ توزیع فراوانی میزان BMI جمعیت مورد مطالعه ۳۲
- جدول ۵-۴ مقایسه گروه‌های سنی و نتایج سرولوژیک ۳۶
- جدول ۶-۴ بررسی ارتباط میان جنسیت و یافته‌های سرولوژیک افراد مورد مطالعه ۳۷

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۴ توزیع فراوانی جنسیت جمعیت مورد مطالعه ۲۸
- نمودار ۲-۴ توزیع آب مصرفی جمعیت مورد مطالعه ۳۳
- نمودار ۳-۴ توزیع نوع دستشویی جمعیت مورد مطالعه ۳۴
- نمودار ۴-۴ توزیع فراوانی آنتی بادی HEV در جمعیت مورد مطالعه ۳۵